

Høringsnotat for Natura 2000-område N22 Kielstrup Sø

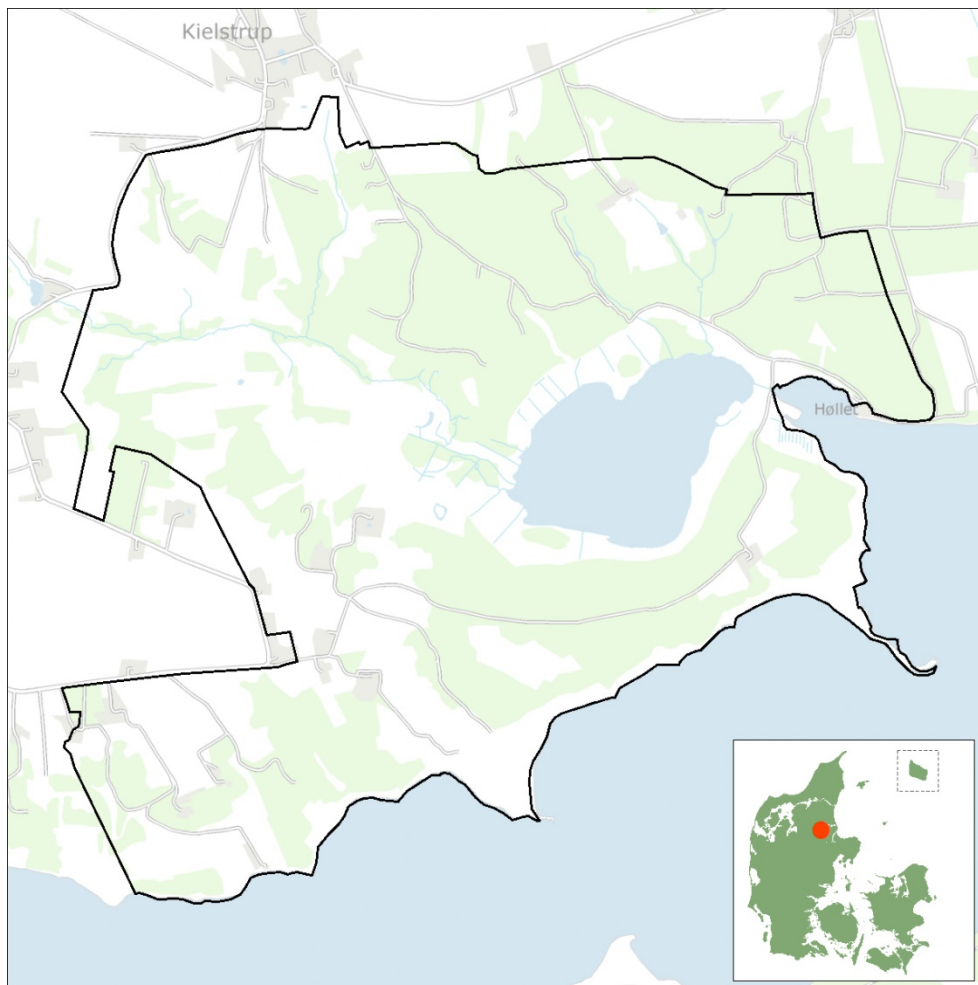
Notat vedrørende høringssvar til forslag af 2017 til justerede Natura 2000-områdegrænser for N22 Kielstrup Sø.

Forslaget til justerede Natura 2000-områdegrænser for N22 Kielstrup Sø har været i offentlig høring fra d. 28/9 2017 til d. 3/1 2018.

Indkomne høringssvar ses på <https://fugle-habitat-2017.hoering.mfvm.dk>.

Oktober 2018: Som nævnt i afsnit 4.1 "Den videre proces" har Miljø- og Fødevareministeriet haft en bekendtgørelse i høring med henblik på at opdatere Natura 2000-områdegrænserne. Der er i denne høring ikke kommet høringssvar til dette Natura 2000-område. Desuden er afsnit 1.3 blevet udbygget.

1	Grænsejustering for Natura 2000-området.....	2
1.1	Indledning.....	2
1.2	Danmarks udpegning af Natura 2000-områder.....	3
1.2.1	Kommissionens retningslinjer – ændringer i Natura 2000-områdegrænser.....	3
1.3	Kriterier.....	4
1.4	Høringer.....	5
2	Sammenfatning af høringsforslag og høringssvar for Natura 2000-område N22 Kielstrup Sø	6
2.1	Sammenfatning af høringsforslaget.....	6
2.2	Sammenfatning af høringssvarene	6
3	Gennemgang af høringsforslaget.....	7
3.1	Habitatområde H22 Kielstrup Sø	7
3.1.1	Høringsforslag	7
3.1.2	Indkomne høringssvar.....	8
3.1.3	Opsamling.....	12
4	Miljøstyrelsens forslag til nye grænser for N22 Kielstrup Sø	12
4.1	Den videre proces.....	13

Figur 1. Gældende afgrænsning af Natura 2000-området N22 Kielstrup Sø

1 Grænsejustering for Natura 2000-området

1.1 Indledning

Dette høringsnotat behandler høringsvar for dette specifikke Natura 2000-område. Af høringsnotatet fremgår også dokumentationen for de konkrete justeringer af Natura 2000-områdets grænser. Der er ligeledes udarbejdet specifikke høringsnotater for øvrige Natura 2000-områder, hvor afgrænsningen er blevet justeret. Desuden har Miljøstyrelsen udarbejdet et generelt høringsnotat, som behandler høringsvar vedrørende generelle forhold, spørgsmål og problemstillinger.

Formålet med justeringen bygger på aftalen om Naturpakken, som blev indgået af Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti i maj 2016.

Aftaleteksten lyder: *"Tilpasning af Natura 2000-områdernes afgrænsning
Natura 2000-områderne er nogle af de mest værdifulde naturområder i Danmark. Der indgår dog i de udpegede Natura 2000-områder intensive jordbrugsarealer og byarealer, som ikke bidrager til*

beskyttelsen af direktivarter og -naturtyper, men som alligevel er underlagt nogle af de krav, der følger af Natura 2000-udpegningen.

Der iværksættes, i dialog med interessenterne og EU-kommissionen, en gennemgang af afgrænsningen af Natura 2000-områderne med henblik på at undersøge muligheden for at mindske andelen af intensivt drevne jordbrugsarealer og evt. at udvide de udpegede områder med mere værdifuld natur, hvor det understøtter direktivmål.”

I aftalen er det således aftalt, at Natura 2000-områderne skal tilpasses med henblik på at mindske andelen af intensivt drevne jordbrugsarealer og evt. udvide områder med mere værdifuld natur, der understøtter direktivmål.

Efterfølgende har aftaleparterne bag Naturpakken i forsommeren 2018 ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere naturarealer, primært på Naturstyrelsens områder. Det drejer sig om arealer med habitatnatur eller arealer med særlige naturværdier. Derudover er der også i enkelte tilfælde medtaget yderligere arealer, hvor der er tale om store arealer med aftale om konkrete tiltag til naturgenopretning eller naturarealer, hvor private lodsejere selv har foreslået, at arealet kan indgå i et Natura 2000-område.

Resultatet er, at Natura 2000-arealet samlet set reduceres med ca. 29.900 hektar, der primært er intensivt drevne landbrugsarealer og byområder, som Miljøstyrelsen vurderer ikke har væsentlig betydning for beskyttelse af naturtyper og arter omfattet af naturdirektiverne. Natura 2000-arealet udvides med ca. 30.900 hektar nye naturarealer, der primært er beliggende på Naturstyrelsens arealer, og som vil have væsentlig betydning for beskyttelse af habitatnatur og arter omfattet af direktiverne.

1.2 Danmarks udpegning af Natura 2000-områder

Danmark har udpeget 113 fuglebeskyttelsesområder og 261 habitatområder, som tilsammen udgør 250 Natura 2000-områder. Danmark har p.t. udpeget godt 8 procent af landarealet og godt 18 procent af havarealet. De danske Natura 2000 områder er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Natura 2000-områderne er med til at løfte Danmarks forpligtelser efter fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet, hvor der blandt andet er krav om udpegning af særlige områder, som beskytter arter og naturtyper. Formålet med udpegningen er, at områderne vil medvirke til, at naturen udvikler sig positivt, således at arter og naturtyper på sigt opnår gunstig bevaringsstatus.

1.2.1 Kommissionens retningslinjer – ændringer i Natura 2000-områdegrenser

Europa Kommissionen har i 2005 præciseret mulighederne for at ændre Natura 2000-områdegrenser. Herefter kan ændringer i grænserne for et Natura 2000-område ske ved opdatering af oplysninger i Europa-Kommissionens standarddatabase, som opdateres, når der foreligger ny viden eller nye nationale beslutninger.

I forbindelse med udtagning eller ændringer af habitatområder forudsætter det kommissionens godkendelse bortset fra tekniske fejlrettelser, som samlet udgør under 5 % af områdets areal.

1.3 Kriterier

Miljøstyrelsen har med henblik på udmøntning af Naturpakkens ønsker til justering af Natura 2000-områderne samt EU-kommissionens retningslinjer udarbejdet en række faglige kriterier for ændringer i områdegrænserne.

Disse kriterier præciserer, at enhver ændring skal kunne begrundes naturfagligt, og at ændringer som udgangspunkt skal ske på en måde, så der ikke opstår huller i Natura 2000 områderne. Samtidig bør Natura 2000-grænserne følge naturlige skel (f.eks. veje, diger, levende hegn, vandløb, kyst, skovbryn mv.).

I overensstemmelse med aftaleteksten i Naturpakken er der generelt ikke set på ændringer af grænserne for marine Natura 2000-områder. I visse særlige tilfælde er der sket ændringer, hvor det kan begrundes i hensynet til eksisterende aktiviteter såsom havneanlæg og i øvrigt er i overensstemmelse med Natura 2000-beskyttelsen.

De specifikke kriterier for at udtage arealer fra Natura 2000-områder tager udgangspunkt i, at der kan udtages intensive jordbrugsarealer, arealer i byzone og arealer med tæt bebyggelse, sommerhusområder og arealer med særligt forstyrrende aktiviteter, herunder erhvervshavne. Det indgår dog også, at der ikke må udtages arealer med habitatnatur og levesteder med en væsentlig stabil forekomst af arter på habitatdirektivets bilag 1 og 2, fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 eller regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter på udpegningsgrundlaget.

I fuglebeskyttelsesområder suppleres udtagningskriterierne med tre yderligere kriterier, hvorefter der skal foretages en konkret vurdering af arealets betydning for tilbagevendende trækfugle og fugle på områdets udpegningsgrundlag.

De udtagne arealer er gennemgået flere gange i forbindelse med kortlægning og overvågning i NOVANA-programmet. Som supplement hertil er bl.a. naturdatabasen, DOF-basen samt seneste og historiske luftfotos gennemgået for at konstatere, at der ikke findes habitatnatur og -arter på arealerne. Der er som nævnt ovenfor gennemført en konkret vurdering i forhold til fugle på udpegningsgrundlaget, hvor dette er relevant.

Der er desuden udarbejdet kriterier for i hvilke tilfælde, et areal kan inddrages i et Natura 2000-område. Efter disse kriterier skal der tages udgangspunkt i, om arealet ligger i tilknytning til habitatnatur eller er et levested for bilagsarter. Derudover skal arealet have en god naturkvalitet.

Disse kriterier er suppleret med kriterier, som skal sikre, at eksisterende husdyrbrug ikke berøres af yderligere husdyrregulering. Dette er gjort ved at definere et areal rundt om alle registrerede husdyrbrug, inden for hvilket Natura 2000-områderne ikke er foreslået udvidet med ammoniakfølsom natur. I vurderingen indgår afstanden til nærmeste husdyrbrug. Denne vurdering bygger på de specifikke kriterier til beregning af friholdt areal omkring husdyrbrug. Der henvises til det generelle høringsnotat for nærmere oplysninger.

Der er desuden lavet supplerende kriterier i forhold til inddragelse af arealer i fuglebeskyttelsesområder, hvor der særligt er lagt vægt på, om arealet har væsentlige forekomster af f.eks. sjældne bilag 1 arter, eller hvis arealet er med til at sikre et eksisterende områdes udpegningsgrundlag.

Der henvises desuden til det generelle høringsnotat, hvor de samlede kriterier fremgår som bilag.

Aftaleparterne har ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere naturarealer, primært på Naturstyrelsens områder. Det drejer sig om arealer med habitatnatur eller arealer med særlige naturværdier. Derudover er der også i enkelte tilfælde medtaget yderligere arealer, hvor der er tale om store arealer med aftale om konkrete tiltag til naturgenopretning eller naturarealer, hvor private lodsejere selv har foreslået, at arealet kan indgå i et Natura 2000-område. I forbindelse med gennemgangen af Natura 2000-områderne har Miljøstyrelsen desuden foretaget en kvalitetssikring af de eksisterende Natura 2000-områders grænser. Dette er sket for at justere grænserne i forhold til nutidig anvendelse af digitale kort. I samme proces har Miljøstyrelsen gennemgået de oprindelige høringssvar fra dengang, da Natura 2000-områderne blev udpeget. Dette er sket for at sikre fuld overensstemmelse mellem områdegrenserne og de oprindelige beslutninger, herunder de daværende høringssvar.

1.4 Høringer

Miljøstyrelsen har i forbindelse med arbejdet med justerede Natura 2000-grænser ønsket en bred inddragelse af offentligheden i processen. Derfor har Miljøstyrelsen i løbet af processen foretaget flere høringer.

Først er der foretaget en teknisk høring af kommuner og offentlige lodsejere, hvor kommunerne i deres egenskab som myndighed blev bedt om at komme med faglige og tekniske bidrag med fokus på bynære arealer og intensive jordbrugsarealer, der kunne tages ud af Natura 2000-områderne. Naturstyrelsen og Forsvaret blev ligeledes inddraget i denne tekniske proces blandt andet i forhold til forslag til, hvor det eventuelt ville være muligt at udvide Natura 2000-områderne.

Dernæst er der foretaget en høring over et høringsforslag i perioden fra 28. september 2017 til 3. januar 2018. Som følge af ændringer på baggrund af modtagne høringssvar har et nyt forslag til justerede Natura 2000-grænser været i målrettet høring i perioden fra 17. maj til 31. maj 2018. De enkelte høringer beskrives nærmere i det nedenstående.

Gennem hele processen med tilpasning af Natura 2000-områders grænser har Miljøstyrelsen haft en løbende dialog med forskellige interessenter, herunder afholdt møder med Kommunernes Landsforening, KTC – Kommunalteknisk Chefforening, de enkelte kommuner, erhvervet (bl.a. Skovforeningen, Landbrug og Fødevarer, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Fiskeriforening), de grønne organisationer (Danmarks Naturfredningsforening, Birdlife/DOF) og Naturstyrelsen.

I forbindelse med udarbejdelse af forslag til justerede Natura 2000-grænser har Miljøstyrelsen indhentet tekniske input fra kommuner og offentlige lodsejere. Kommunerne er i deres egenskab som myndighed blevet bedt om at komme med faglige og tekniske bidrag omkring Natura 2000-områderne med fokus på bynære arealer og intensive jordbrugsarealer, der kan tages ud af Natura 2000-områderne.

På baggrund af blandt andet de berigtigede Natura 2000-områders grænser og tekniske bidrag fra kommunerne har Miljøstyrelsen udarbejdet et forslag til justerede Natura 2000-grænser. Dette forslag har været i offentlig høring i perioden fra 28. september 2017 til 3. januar 2018. Høringen var annonceret i landsdækkende medie samtidig med, at der blev udsendt høringsbreve til interessenter og særligt berørte lodsejere (defineret som lodsejere med CVR-nummer indenfor grænserne af forslag til ny afgrænsning af Natura 2000-områder).

Der blev i alt modtaget ca. 1.100 høringssvar indeholdende ca. 2.000 ændringsforslag.

De modtagne svar fra denne høring gav i flere situationer anledning til ændringer i det oprindelige forslag til justerede Natura 2000-grænser. Derfor udsendte Miljøstyrelsen et nyt forslag til justerede Natura 2000-grænser. Dette forslag blev sendt i en høring målrettet lodsejere med arealer, hvor der foreslås yderligere ændringer i forhold til den nuværende udpegning af Natura 2000-områder. Denne høring blev gennemført i perioden fra 17. maj til 31. maj 2018. I høringsbrevene har der været angivet en begrundelse for de påtænkte justeringer. På baggrund af denne høring modtog Miljøstyrelsen ca. 150 høringssvar.

Der har i forbindelse med høringen i sidste halvdel af 2017 og den målrettede høring i maj 2018 været udsendt materiale og kort, som har beskrevet de påtænkte justeringer, ligesom der på Miljøstyrelsens hjemmeside har været detaljerede oplysninger om baggrunden for arbejdet med justeringer af Natura 2000-grænserne og kriterierne bag.

De foretagne høringer er sket for at skabe et mere præcist grundlag for de faglige vurderinger for nye Natura 2000-områdegrenser, som først med udstedelsen af en bekendtgørelse om Natura 2000-grænserne vil være endelige. De foreslåede justeringer i Natura 2000-områderne skal godkendes af EU-kommissionen.

2 Sammenfatning af høringsforslag og høringssvar for Natura 2000-område N22 Kielstrup Sø

2.1 Sammenfatning af høringsforslaget

Sammenholdt med den gældende afgrænsning af N22, er der i Miljøstyrelsens høringsforslag sket en række reduktioner og mindre udvidelser. Området er foreslået reduceret med intensivt drevne landbrugsarealer og bebyggelse. Området er foreslået udvidet med mindre arealer med bøg på mor. Områdegrenserne er berigtiget og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.

2.2 Sammenfatning af høringssvarene

Der er ikke kommet høringssvar til område N22 Kielstrup Sø. I de følgende afsnit gennemgås høringsforslaget.

3 Gennemgang af høringsforslaget

Område N22 Kielstrup Sø består af følgende habitatområde:

- *H22 Kielstrup Sø*

Figur 2. H22

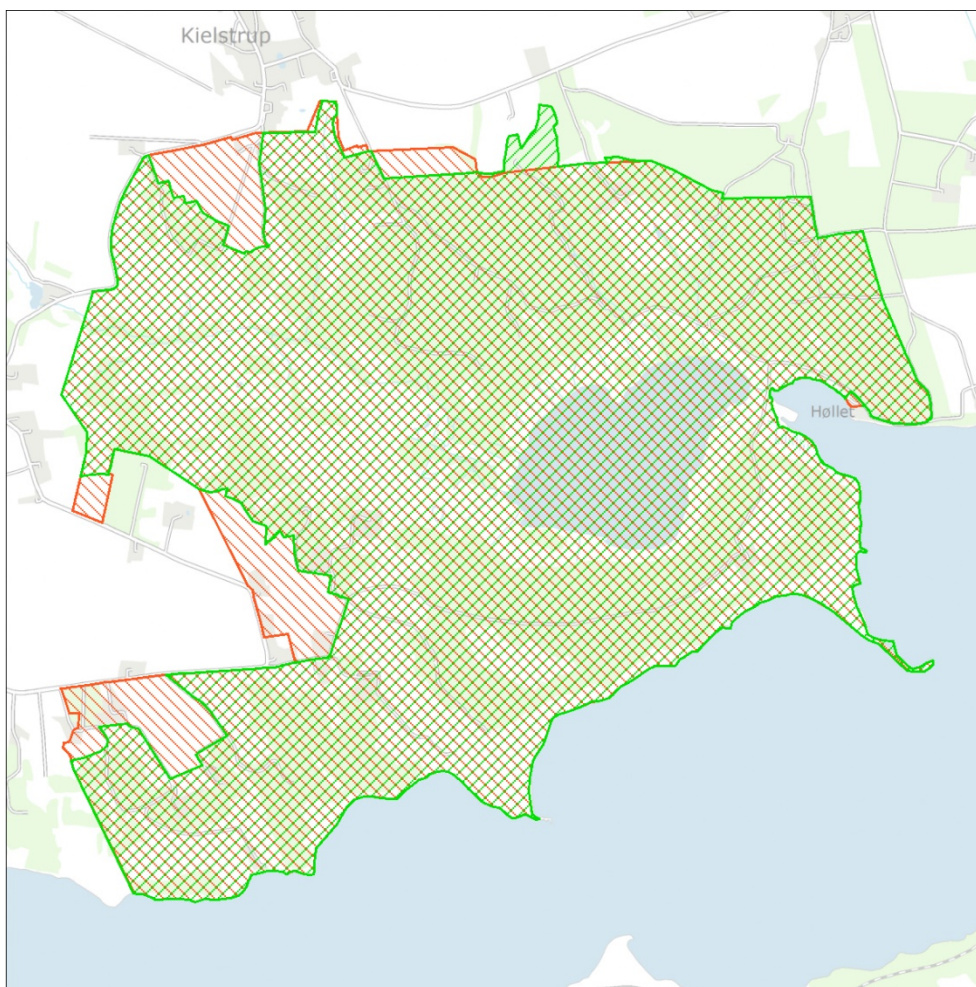
Høringsforslagets forslag om justeringer i områdegrensene vil blive gennemgået område for område i de følgende afsnit.

3.1 Habitatområde H22 Kielstrup Sø

3.1.1 Høringsforslag

I Miljøstyrelsens høringsforslag er området foreslået reduceret med nogle intensivt drevne landbrugsarealer og bebyggelse. Derudover er området foreslået udvidet med mindre arealer med bøg på mor. Områdegrensene er berigtiget og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.

Figur 3 viser de berigtede grænser samt høringsforslaget for habitatområde H22 Kielstrup Sø.

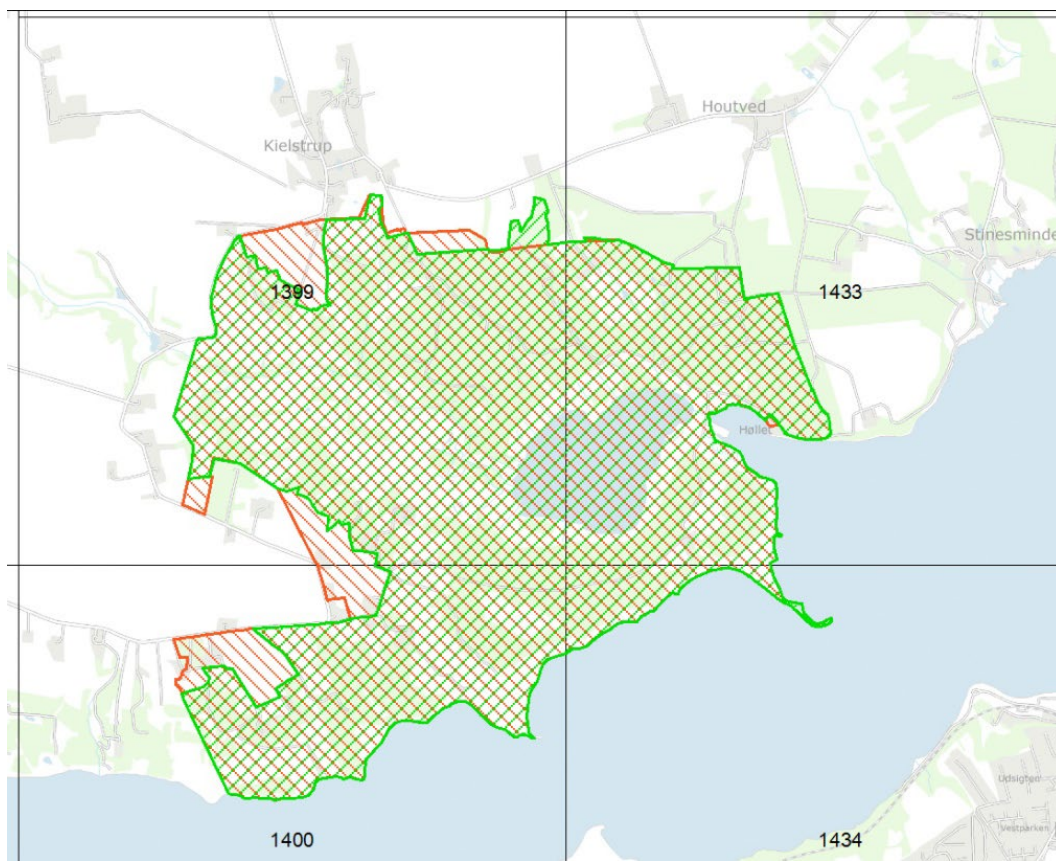

Figur 3. Habitatområde H22. Den røde skravering viser de berigtede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med grønt, er arealer, der er forslået tilføjet til det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med rødt, er arealer, der er forslået fjernet fra det beskyttede område.

3.1.2 Indkomne høringssvar

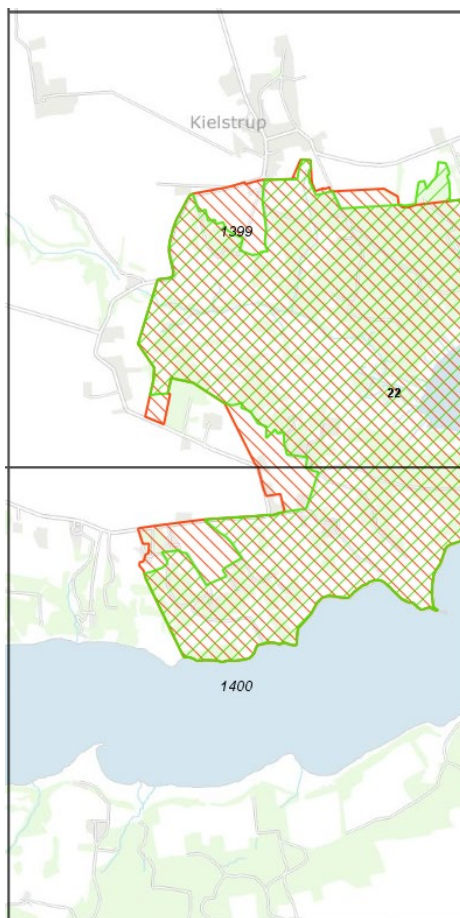
Miljøstyrelsen har ikke modtaget ændringsforslag til habitatområdet.

På figur 4 ses Miljøstyrelsens høringsforslag. Høringsforslaget gennemgås ud fra den geografiske placering. Dette gøres ved at underopdele området i en række kvadrater på 2,5 km x 2,5 km der bruges til at foretage en systematisk gennemgang af høringsforslaget og behandling af indkomne ændringsforslag. Kvadraterne gennemgås fra vest til øst.

Figur 4. Habitatområde H22 Kielstrup Sø. Den røde skravering viser de berigtede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angive høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med grønt, er arealer, der er forslået tilføjet til det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med rødt, er arealer, der er forslået fjernet fra det beskyttede område.

3.1.2.1 Kvadrat 1399-1400 – vestlige arealer

Figur 5. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 4. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med grønt, er arealer, der er foreslået tilføjet til det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med rødt, er arealer, der er foreslået fjernet fra det beskyttede område.

Miljøstyrelsen har foreslået en justering af habitatgrænsen med fokus på at følge naturlige skel og udtage arealer med bebyggelse og intensive jordbrugsarealer. Der er på den baggrund foreslået udtaget arealer med landbrugsjord og bebyggelse til naturligt skel, da arealerne lever op til Miljøstyrelsens faglige kriterier. Det drejer sig om arealer syd for Kielstrup og arealer nær Krogen. Miljøstyrelsen har foretaget en vurdering af luftfotos fra 1995 og 2016 og tilgængelige data fra Naturdatabasen. Der er ikke fundet dokumentation for naturtyper, levesteder eller arter på udpegningsgrundlaget for habitatområdet på arealerne og det vurderes, at de udtagne arealer på begge luftfoto kan karakteriseres som hovedsageligt intensivt drevet areal samt bebyggelse. Ud fra dette har Miljøstyrelsen vurderet, at arealerne kan udtages af habitatområdet uden, at der sker en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegning.

Miljøstyrelsen har udover de foreslåede udtagelser, foreslået en mindre udvidelse af et naturareal sydøst for Kielstrup til naturligt skel, da arealet lever op til Miljøstyrelsens faglige kriterier. Udvidelsen er foreslået ud fra Miljøstyrelsens viden om lokale forhold, luftfoto fra 1995-2016 og den digitale højdemodel. Miljøstyrelsen har på baggrund af dette vurderet, at det foreslåede medtagne areal indeholder natur, der kan karakteriseres som habitatnatur af typen bøg på mor.

3.1.2.2 Kvadrat 1433-1434 – østlige arealer

Figur 6. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 4. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med grønt, er arealer, der er foreslået tilføjet til det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med rødt, er arealer, der er foreslået fjernet fra det beskyttede område.

Miljøstyrelsen har foreslået justeringer af habitatgrænsen med fokus på at følge naturlige skel og udtage lokalplanlagte/ bebyggede arealer og intensive jordbrugsarealer. Der er på den baggrund foreslået udtaget et areal med bebyggelse til naturligt skel ved Hølet, da arealet lever op til Miljøstyrelsens faglige kriterier. Miljøstyrelsen har foretaget en vurdering af luftfotos fra 1995 og 2016 og tilgængelige data fra Naturdatabasen. Der er ikke fundet dokumentation for naturtyper, levesteder eller arter på udpegningsgrundlaget for habitatområdet på arealerne. Langt størstedelen af det angivne areal er lokalplanlagt med det formål at fastholde arealet til anløbsbro. Ud fra dette har Miljøstyrelsen vurderet, at arealet kan udtages af habitatområdet, uden at der sker en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegning.

Miljøstyrelsen har udover de foreslåede reduktioner, foreslået en lille udvidelse af et naturareal sydvest for Houtved til naturligt skel, da arealet lever op til Miljøstyrelsens faglige kriterier. Udvidelsen er foreslået ud fra Miljøstyrelsens viden om lokale forhold, luftfoto fra 1995-2016 og den digitale højdemodel. Miljøstyrelsen har vurderet, at det foreslåede medtagede areal indeholder natur, der kan karakteriseres som habitatnatur af typen bøg på mor.

3.1.3 Opsamling

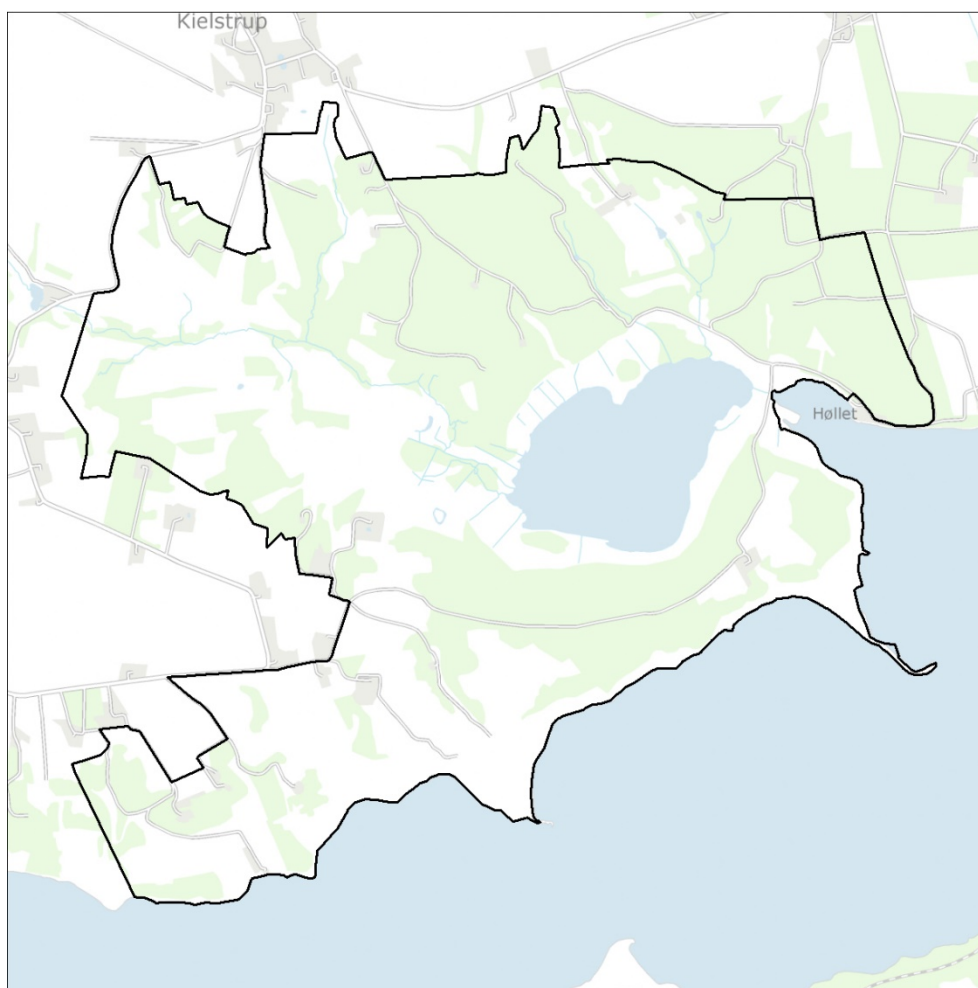
Afgrænsningen af habitatområde H22 Kielstrup Sø er justeret på baggrund af Miljøstyrelsens høringsforslag. I alt udvides Natura 2000-området med 3 ha og reduceres med 39 ha.

Den endelige områdegrense fremgår af figur 7 i afsnit 5.

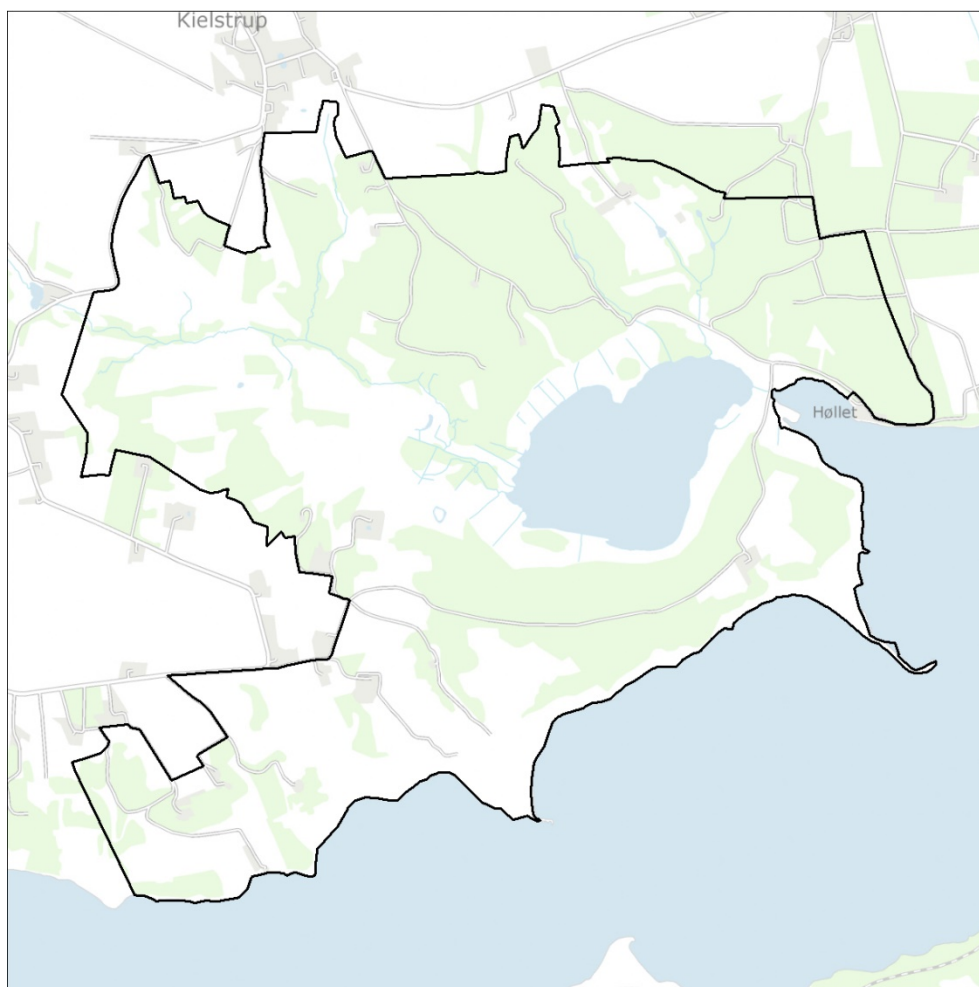
4 Miljøstyrelsens forslag til nye grænser for N22 Kielstrup Sø

Afgrænsningen af Natura 2000-område N22 Kielstrup Sø er justeret på baggrund af Miljøstyrelsens høringsforslag, de indkomne høringssvar, høring 2018 af implicerede lodsejere og udlægning af Naturstyrelsens arealer. I alt udvides Natura 2000-området med 3 ha og reduceres med 39 ha.

Den endelige områdegrense fremgår af figur 7 og 8.

Figur 7. Den endelige afgrænsning af habitatområde H22 Kielstrup Sø fremgår af kortet.

Figur 8. Den endelige afgrænsning af Natura 2000-område N22 Kielstrup Sø fremgår af kortet.

4.1 Den videre proces

Justeringerne af Natura 2000-områdernes grænser skal godkendes af EU- Kommissionen. På baggrund af de udarbejdede justeringer af Natura 2000-områdernes grænser udsteder Miljø- og Fødevareministeriet en bekendtgørelse, som sendes i høring 20. august – 17. september 2018 med henblik på, at de foreslåede udvidelser opnår beskyttelse som Natura 2000-områder. På arealer med foreslåede reduktioner opretholdes Natura 2000-beskyttelsen under den kommende dialog med EU-Kommissionen. Dette sker i overensstemmelse med EU-Kommissionens retningslinjer for ændringer i Natura 2000-områders afgrænsning.

Ultimo oktober 2018 underretter Miljø- og Fødevareministeriet EU-kommissionen om de foretagne og foreslåede justeringer af områdegrensene herunder præsentation af principper for justeringerne og arealmæssige konsekvenser. Dialogen med EU-kommissionen forventes afsluttet medio 2019, hvorefter de endelige Natura 2000-områdegrens kan fastlægges ved udstedelse af en ny bekendtgørelse.